

2021/2018(INI)

13.7.2021

OPINIA

Komisji Kontroli Budżetowej

dla Komisji Spraw Konstytucyjnych

w sprawie europejskich partii politycznych – sprawozdanie 2021
(2021/2018(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Isabel García Muñoz

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Kontroli Budżetowej zwraca się do Komisji Spraw Konstytucyjnych, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. podkreśla, że unijne partie i fundacje polityczne przyczyniają się do kształtowania europejskiej świadomości politycznej i wyrażania woli obywateli Unii, jak zapisano w art. 10 ust. 4 TUE i art. 12 ust. 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej; ponownie podkreśla znaczenie unijnych partii i fundacji politycznych dla integrowania europejskiego społeczeństwa obywatelskiego i instytucji UE; w związku z tym podkreśla, że należy wspierać współpracę z krajowymi partiami i grupami politycznymi w Parlamencie Europejskim jako sposób na lepsze dotarcie do obywateli i ich włączenie;
2. przypomina, że rozporządzenie (UE, Euratom) nr 1141/2014 w sprawie statusu i finansowania europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych stanowi podstawę prawną ustanawiającą ich prawa i obowiązki; podkreśla, że finansowanie przyznane na podstawie tego rozporządzenia stanowi część budżetu ogólnego Unii Europejskiej i w związku z tym powinno być realizowane zgodnie z rozporządzeniem finansowym (rozporządzenie (UE, Euratom) 2018/1046), z naciskiem na ogólną zasadę należytego zarządzania finansami;
3. zauważa, że rok 2018 był pierwszym rokiem wdrażania rozporządzenia (UE, Euratom) nr 1141/2014; z zadowoleniem przyjmuje roczne sprawozdanie z działalności za 2019 r. przedstawione przez Urząd ds. Europejskich Partii Politycznych i Europejskich Fundacji Politycznych; dostrzega najważniejsze działania i wyzwania napotkane w 2019 r.; zauważa, że Urząd dokonał pierwszego przeglądu rozliczeń finansowych unijnych partii i fundacji w kontekście wyborów europejskich pod kątem zgodności z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 1141/2014, a Dyrekcja Generalna Parlamentu Europejskiego ds. Finansów zapewnia zgodność z rozporządzeniem finansowym; z zadowoleniem stwierdza, że w 2019 r. Urząd nie musiał nałożyć żadnych kar na unijne partie i fundacje polityczne; zauważa ponadto, że Urząd uczestniczył w postępowaniach przed Sądem oraz współpracował z państwami członkowskimi przy tworzeniu sieci krajowych punktów kontaktowych i organów ochrony danych;
4. przyznaje, że partie polityczne UE mają prawo do finansowania kampanii w kontekście wyborów do Parlamentu Europejskiego, choć jednocześnie mają zakaz wnoszenia wkładu finansowego na rzecz innych partii politycznych, w szczególności partii krajowych lub kandydatów, co może prowadzić do niepewności w partiach politycznych UE; podkreśla ich zasadniczą rolę w wyborach europejskich, mianowicie w prowadzeniu europejskich kampanii; z zadowoleniem przyjmuje, że Urząd, wspólnie z Dyrekcją Generalną Parlamentu Europejskiego ds. Finansów, opracował zbiór zasad mających na celu umożliwienie unijnym partiom politycznym korzystania z prawa do prowadzenia kampanii w wyborach europejskich, z jednoczesnym określeniem ograniczeń w tym zakresie; zwraca się do Komisji o włączenie tych zasad do rozporządzenia (UE, Euratom) nr 1141/2014; przypomina stanowisko Parlamentu wyrażone w rezolucji z dnia 6 kwietnia 2011 r., zgodnie z którym partie polityczne UE

powinny mieć prawo do udziału w kampaniach referendalnych, o ile temat referendum ma bezpośredni związek z kwestiami dotyczącymi Unii Europejskiej;

5. podkreśla, że w ramach pierwszego przeglądu rozliczeń finansowych zidentyfikowano możliwe usprawnienia, w szczególności w odniesieniu do poziomu szczegółowości i porównywalności wymaganych informacji przekazywanych przez unijne partie i fundacje; z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie w 2020 r. szablonów ułatwiających ten proces; zauważa, że w 2019 r. większość zasobów unijnych partii i fundacji politycznych przeznaczono na pokrycie kosztów personelu, posiedzeń i informacji;
6. zaleca stosowanie spójnego harmonogramu sprawozdawczości i kontroli realizowanych odpowiednio przez unijne partie polityczne, Urząd ds. Europejskich Partii Politycznych i Europejskich Fundacji Politycznych oraz Parlament, aby uniknąć konieczności ponownego obliczania ostatecznych kwot finansowania, z jednoczesnym uwzględnieniem terminów określonych stosownymi przepisami;
7. zwraca uwagę, że art. 38 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 1141/2014 zobowiązuje Parlament do przyjęcia sprawozdania w sprawie stosowania rozporządzenia do końca 2021 r., a Komisję – do przedstawienia sprawozdania na ten sam temat sześć miesięcy później, przy czym sprawozdaniu temu musi towarzyszyć wniosek ustawodawczy dotyczący zmiany rozporządzenia; zauważa, że plan działania Komisji obejmuje zaostrzenie przepisów finansowych i wykonawczych, zmniejszenie obciążeń administracyjnych, zwiększenie przejrzystości oraz wzmocnienie prawdziwej reprezentacji wyborczej obywateli europejskich; zwraca ponadto uwagę, jak ważne jest zajęcie się kwestią ryzyka ingerencji zagranicznej i naruszenia przepisów o ochronie danych;
8. z zadowoleniem przyjmuje ogłoszenie przez Komisję nowego europejskiego planu działania na rzecz demokracji, obejmującego wniosek ustawodawczy mający na celu zapewnienie większej przejrzystości płatnej reklamy politycznej i przegląd przepisów o finansowaniu partii i fundacji politycznych w UE; ponawia swój wniosek dotyczący zmiany rozporządzenia (UE, Euratom) nr 1141/2014, zawarty w rezolucji z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie podsumowania wyborów europejskich w odniesieniu do udziału w wyborach europejskich, przejrzystości finansowania i zakazu darowizn od podmiotów prywatnych i publicznych z państw trzecich;
9. podkreśla, że finansowanie partii i fundacji politycznych UE jest nierozdzielnie związane z kryteriami rejestracji wymienionymi w rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 1141/2014; dostrzega potrzebę dopilnowania, by kryteria rejestracji i członkostwa zapewniały pluralistyczną i prawdziwą reprezentację partii politycznych, które działają na szczeblu europejskim, przy jednoczesnym unikaniu utrudniania demokratycznej reprezentacji mniejszych partii politycznych na szczeblu europejskim; przypomina o debatach przeprowadzonych w Komisji Spraw Konstytucyjnych Parlamentu dotyczących prognozy rejestracji i poparcia obywateli; zauważa, że po brexicie istnieje coraz większa potrzeba przeglądu różnych kategorii członkostwa w partiach i pobierania składek członkowskich; proponuje w związku z tym przegląd wymogów dotyczących rejestracji i kryteriów reprezentacji, w tym refleksję nad bezpośrednim członkostwem obywateli;

10. podkreśla, że finansowanie partii i fundacji politycznych w UE musi być przejrzyste, nie może umożliwiać nadużyć i musi służyć wyłącznie wspieraniu programów i działalności politycznej zgodnie z zasadami założycielskimi Unii zapisanymi w art. 2 TUE; przypomina, że należy zagwarantować zgodność z tymi zasadami i wymogami rozporządzenia (UE, Euratom) nr 1141/2014 oraz że wszelkie naruszenia powinny być karane z udziałem organów publicznych, kontroli publicznej lub członków partii lub fundacji; podkreśla, że na mocy rozporządzenia (UE, Euratom) nr 1141/2014 wprowadzono procedurę oceny zgodności, a jej brak może pociągać za sobą kary finansowe lub decyzję o wyrejestrowaniu partii na szczeblu UE; podkreśla, że bardziej rygorystyczne kontrole, wraz z jasnymi i proporcjonalnymi sankcjami, są niezbędne do zapewnienia ich skutecznej wykonalności, w związku z czym proponuje spójny przegląd systemu sankcji finansowych;
11. zwraca uwagę, że Urząd ma ograniczone uprawnienia w zakresie sprawdzania, czy zarejestrowana partia lub fundacja narusza podstawowe wartości UE i nigdy dotąd nie wszczął złożonej procedury sprawdzającej przestrzeganie wartości; wzywa do wzmocnienia obecnej struktury administracyjnej Urzędu, aby lepiej monitorować zgodność ze stosownymi przepisami i nakładanie kar oraz zagwarantować jego całkowitą autonomię i neutralność;
12. przyznaje, że poziom współfinansowania może stanowić wyzwanie dla unijnych partii politycznych; uważa, że zmniejszenie wymaganych zasobów własnych w przypadku partii UE do 5 % wydatków kwalifikowalnych, co ma obecnie zastosowanie w przypadku fundacji, mogłoby pomóc w rozwiązaniu tego problemu; odnotowuje pomysł podziału funduszy UE w oparciu o liczbę głosów zebranych przez partie polityczne UE w poprzednich wyborach europejskich; zwraca się do Komisji o ustanowienie bardziej rygorystycznych przepisów dotyczących pułapów, progów i publicznego zgłaszania wszelkich otrzymanych darowizn, niezależnie od ich wartości, w celu zwiększenia przejrzystości i rozliczalności unijnych partii i fundacji politycznych; uznaje istnienie źródeł dochodów innych niż wkłady lub darowizny i zwraca się również o jasne przepisy w tej sprawie w celu lepszego stosowania zasady należytego zarządzania finansami;
13. jest zdania, że należyte zarządzanie finansami i przejrzystość wymagają rygorystycznych zasad definiujących kwalifikowalność wydatków; zwraca się o opracowanie wyraźnych przepisów dotyczących działań z udziałem większych organizacji międzynarodowych i partnerów spoza UE, a także szczegółowych zasad dotyczących personelu i kosztów posiedzeń, zwłaszcza w odniesieniu do pułapów i procedur przetargowych;
14. przypomina o roli innych instancji kontroli finansowej posiadających odpowiednie mandaty, mianowicie Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych i Prokuratury Europejskiej; w kontekście audytu i kontroli zwraca uwagę na znaczenie poddania wydatków partii politycznych UE nie tylko systemowi audytu wewnętrznego i osądowi ich członków, lecz także audytowi zewnętrznemu, organom publicznym i kontroli publicznej;
15. zwraca uwagę, że międzynarodowe standardy sprawozdawczości finansowej (MSSF) zostały pierwotnie opracowane dla przedsiębiorstw i nie stanowią administracyjnej

wartości dodanej do celów rozporządzenia (UE, Euratom) nr 1141/2014; zauważa, że wszystkie największe partie i fundacje polityczne UE wskazują na niepotrzebne obciążenia biurokratyczne w obecnym stanie prawnym, który nakłada wymóg składania sprawozdań w dwóch formatach; sugeruje przegląd i dostosowanie wymaganej procedury MSSF wobec unijnych partii i fundacji politycznych; zauważa, że Europejskie standardy rachunkowości sektora publicznego (ESRSP), po wdrożeniu we wszystkich państwach członkowskich, mogą poprawić zarządzanie finansami publicznymi i rozliczalność przez zapewnienie przejrzystości polityki fiskalnej;

16. przypomina, że rozporządzenie (UE, Euratom) nr 1141/2014 wymaga, aby krajowe partie członkowskie umieszczały na swoich stronach internetowych logo, program polityczny i link do strony internetowej partii powiązanej na szczeblu UE „w sposób wyraźnie widoczny i przyjazny dla użytkownika” jako warunek uzyskania dostępu do funduszy przez europejską partię polityczną; wyraża zaniepokojenie faktem, że zdecydowana większość krajowych partii członkowskich wydaje się niewłaściwie wdrażać ten wymóg; wzywa Komisję do przedstawienia jasnych wymogów i szczegółowych wytycznych związanych z widocznością powiązanej partii europejskiej;
17. zauważa, że finansowanie partii politycznych UE pochodzi w ogromnej większości ze źródeł publicznych i w związku z tym wymaga najwyższego poziomu przejrzystości i rozliczalności; podkreśla, że Urząd powinien w jak największym stopniu dostarczać informacji dotyczących rejestracji i sytuacji finansowej partii i fundacji politycznych UE; z zadowoleniem przyjmuje starania Urzędu o udostępnienie obywatelom szerokiego zakresu różnorodnych informacji na swojej stronie internetowej; wzywa Urząd do dopilnowania, aby dokumenty publikowane na jego stronie internetowej były przyjazne dla użytkownika, kompletne i aktualizowane;
18. uważa, że partie i fundacje polityczne UE powinny w większym stopniu wykorzystywać nowe technologie w celu zwiększenia przejrzystości i identyfikowalności darowizn i wydatków; opowiada się za zwiększeniem przejrzystości finansowania partii i fundacji politycznych UE poprzez nałożenie na Parlament obowiązku publikowania rocznych sprawozdań finansowych otrzymywanych od partii i fundacji;
19. zaleca Komisji zaostrenie przepisów o ochronie danych polegające na włączeniu odniesień do przestępstw określonych w art. 3–6 dyrektywy 2013/40/UE dotyczącej ataków na systemy informatyczne; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Urząd ustanowił sieć krajowych organów ochrony danych, aby nowa procedura weryfikacji stała się w pełni funkcjonalna.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Data przyjęcia	12.7.2021
Wynik głosowania końcowego	+ : 23 - : 0 0 : 4
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Matteo Adinolfi, Olivier Chastel, Caterina Chinnici, Lefteris Christoforou, Corina Crețu, José Manuel Fernandes, Luke Ming Flanagan, Daniel Freund, Isabel García Muñoz, Monika Hohlmeier, Jean-François Jalkh, Pierre Karleskind, Joachim Kuhs, Ryszard Antoni Legutko, Alin Mituța, Younous Omarjee, Tsvetelina Penkova, Markus Pieper, Sabrina Pignedoli, Michèle Rivasi, Petri Sarvamaa, Vincenzo Sofo, Angelika Winzig, Tomáš Zdechovský
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Niclas Herbst, Mikuláš Peksa, Sándor Rónai

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

23	+
ID	Jean-François Jalkh
NI	Sabrina Pignedoli
PPE	Lefteris Christoforou, José Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Petri Sarvamaa, Angelika Winzig, Tomáš Zdechovský
Renew	Olivier Chastel, Pascal Durand, Pierre Karleskind, Alin Mituța
S&D	Caterina Chinnici, Corina Crețu, Isabel García Muñoz, Tsvetelina Penkova, Sándor Rónai
The Left	Luke Ming Flanagan, Younous Omarjee
Verts/ALE	Daniel Freund, Mikuláš Peksa, Michèle Rivasi

4	0
ECR	Ryszard Antoni Legutko, Vincenzo Sofo
ID	Matteo Adinolfi, Joachim Kuhs

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się